

Vastaukset vuoden 2026 talousarvioneuvottelujen pöytäkirjamerkintöihin

- 1. Kaupunginhallitus päättää tammikuussa käynnistää valmistelun tulevan vuoden kehys-, vero- ja talousarviopäätöksentekoa varten Espoo-tarinassa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.**

Kaupunginhallitus päätti 9.2.2026 käynnistää talouden tasapainotustyön osana vuoden 2027 talousarvion ja 2028–2029 taloussuunnitelman laadintaa. Kaupunginvaltuuston neuvottelutoimikunta neuvotteli talouden tasapainotuksesta 23.4–30.4.2026 ja neuvottelutuloksen mukaisella talouden tasapainotuksella varmistetaan Espoo-tarinassa määriteltyjen taloustavoitteiden saavuttaminen. Kokonaissopeutus valtuustokaudella on noin 222 milj. euroa ja pysyvä vuositason tasapainotus 68,4 miljoonaa euroa vuodessa vuoden 2029 tasossa laskettuna.

- 2. Jatketaan investointien ja hankintojen kilpailutusten kehittämistä. Investointihankkeiden kilpailutuksissa kiinnitetään huomiota mm. referenssivaatimusten kohtuullisuuteen, jotta eri kokoisilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin ja kaupunki saa riittävästi tarjouksia. Tuodaan tilannekatsaus kehittämistyöstä konserni- ja tilajaostolle ja kaupunginhallitukselle huhtikuun 2026 loppuun mennessä.**

Infraurakoiden kilpailutuksissa asetetaan aina hankekohtaisesti, hankkeen ominaisuuksiin perustuen, referenssi- ja liikevaihtovaatimukset. Vuonna 2025 kilpailutettuihin normaaleihin infrahankkeisiin saatiin 4–14 tarjousta ja määrää pidetään riittävänä.

Toimitilahankkeiden osalta investointien hankintaa esiteltiin ensimmäisen kerran 18.5.2026 konserni- ja tilajaoksessa. Kokouksessa toivottiin asian uudelleen esittämistä vuoden vaihteen jälkeen. Toimitilainvestointihankkeiden referenssejä ja kelpoisuusehtoja on kohtuullistettu ja työ jatkuu kilpailutuskohtaisesti. Tarjouksia on saatu sekä korjausten, että isompien rakennusurakoiden kilpailutuksiin keskimäärin 4–10 kpl. Lukumäärä on kasvanut edellisiin vuosiin verrattuna

- 3. Elinkeino- ja kilpailukykyjaostoon sekä kaupunginhallitukseen tuodaan katsaus kaupungin tontinluovutusten ml. suunnitteluvarausten periaatteista, tavoitteella varmistaa espoolaisten omaisuuden markkinaehtoinen ja huolellinen hallinnointi.**

Katsaus on esitetty kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaostolle 13.4.2026.

- 4. Maksullisen pysäköinnin periaatteet tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Valmistelussa huomioidaan lasten ja nuorten harrastamiseen liittyvät kuljetustarpeet ja se, että pysäköinnin maksullisuuden joukkoliikenteen asemien läheisyydessä ei tule vähentää joukkoliikenteen käyttöä. Vyöhykkeiden laajuutta tarkastellaan todellisen pysäköintipaineen ohjaamana esimerkiksi alueiden liikennemäärien, asiointitarpeiden ja kiinteistömuotojen mukaisesti.**

Kaupunginhallitus on päättänyt § 82 16.3.2026 maksullisen pysäköinnin laajentamisesta. Samassa yhteydessä on hyväksytty maksullisen pysäköinnin periaatteet ja aluerajaukset maksullisen pysäköinnin vyöhykkeiksi. Päätöksessä urheilupuistot jätettiin toistaiseksi maksuttomiksi, eikä päätöksessä tehty muutoksia liityntäpysäköinnin järjestelyihin.

- 5. Työllisyys- ja kotoutumisjaostoon tuodaan kevään 2026 aikana selostus ruotsinkielisistä kotoutumispalveluista ja niiden kehittämistarpeista.**

Selostus ruotsin kielellä kotoutumisesta ja kehittämistarpeista on käsitelty työllisyys- ja kotoutumisjaoston kokouksessa 25.5.2026 § 28.

- 6. Kartoitetaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon kehittämistarpeet.**

Espoon opiskeluhuollon ohjausryhmän tehtävänä on kehittää ja arvioida yhteisöllistä opiskeluhoitoa, viestintää ja yhteistyökäytänteitä hyvinvointialueen kanssa. Opiskeluhoito ohjausryhmässä on edustettuna kasvun ja oppimisen toimialan tulosyksiköt, sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen opiskeluhoitopalvelut. Opiskeluhoito ohjausryhmä raportoi 2 x vuodessa toimialan johtoryhmälle. Tämän lisäksi toimialan johtoryhmällä on säännöllisiä tapaamisia Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen Perhe- ja vammaispalveluiden palvelualueen johdon kanssa myös opiskeluhoitoa koskevista kysymyksistä. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle on palkattu keväällä 2026 muutosjohtaja Piia Malmberg, jonka tehtävänä on uudistaa ja kehittää hyvinvointialueen opiskeluhoitoa. Toivomme tässä prosessissa tiivistä yhteistyötä myös Espoon opiskeluhoito ohjausryhmän ja johtoryhmän kanssa.

- 7. Rakennusvalvonnan prosessien kehittämistä jatketaan, tavoitteena nopeammat ja lakisääteiseen käsittelyaikatakuuseen vastaavat käsittelyajat ja asiakastyytyväisyyden kasvu. Kaupunginhallitukselle tuodaan helmikuun 2026 loppuun mennessä tilannekatsaus käynnissä olevista ja suunnitelluista toimista tavoitteeseen pääsemiseksi.**

Tilannekatsaus esiteltiin kaupunginhallitukselle 9.2.2026 pidetyssä kokouksessa. Kaupungin ulkoisen tarkastuksen toteuttamassa erityisselvityksessä on esitetty havaintoja toimenpiteitä rakennusvalvonnan prosessien ja asiakaspalvelun parantamiseksi.

Lupakäsittelyn kehittämistä määritettyjen tavoitteiden mukaisesti suunnitelmallisesti ja määrätietoisesti jatketaan. Uudistamisessa asiakaskokemusta parannetaan kokonaisvaltaisesti; mukaan lukien lupakäsittelyn läpinäkyvyys, ennakoitavuus, vastuullisuus, oikea-aikaisuus ja tarkoituksenmukainen tarkkuus.

Rakentamislain vaatimus lupahakemuksen ratkaisemiselle 3kk tai 6kk määräajassa, suunnittelutehtävän vaativuudesta riippuen, tuli voimaan 1.1.2026. Lain mukaan rakennusvalvontaviranomaisen on ratkaistava rakentamislupahakemus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun rakentamislupahakemus liitteineen on vireille pantu rakennusvalvonnassa ja liitteet mahdollistavat hakemuksen käsittelyn. Vuoden 2025 rakentamisluvat käsiteltiin kaikki lain tarkoittaman määräajan puitteissa.

Asiakaspalautetta kerätään jatkuvasti ja varmistetaan kehitystyön vaikuttavuutta. Asiakastyytyväisyydelle on asetettu tavoitetasoksi 4.0/5 sekä lupakäsittelylle että rakentamisen aikaiselle toiminnalle.

8. Panostetaan vieraslajien torjuntaan esim. kasvattamalla Crowsorsa-mobiilisovelluksen tai vastaavan kautta tehtyyn torjuntatyöhön varattua rahoitusta tai muita vieraslajien torjuntaan kannustavia toimia.

Espoon kaupunki ei toistaiseksi voi käyttää Crowsorsa-alustaa, koska sen pilotointi on täyttänyt sen hankintarajan, joka on ollut mahdollista ilman kilpailuttamista. Vastaavan järjestelmän kilpailutus on käynnissä hankintapalveluiden ja tietotekniikanpalveluiden vetämänä.

Talouden tasapainotustoimenpiteiden säästöt kohdistuivat merkittävällä tavalla kaupunkitekniikan keskuksen infrapalveluihin, joka on vastuussa kaupungin omistamien alueiden vieraslajien torjuntatyöstä. Säästöjen vuoksi ei torjuntatyöhön kohdistettua rahoitusta voida kasvattaa. Vieraslajien torjuntaan kannustavia toimiin panostetaan resurssien mahdollistamalla tavalla.

9. Espoo-tarinaa kirjattujen kaupunkiuudistusohjelmien käynnistäminen tuodaan kaupunginhallituksen päätöksentekoon kevään 2026 aikana.

Espoo-tarinan tiekartan kärkiohjelmat ovat nyt käynnistyneet. Yhtenä kärkiohjelmana on Tasapainoisesti kasvava Espoo. Kaupunkiuudistusta tarkastellaan tarkemmin osana tätä ohjelmaa ja se tuodaan syksyn aikana kaupunginhallitukselle.

10. Lasten ja nuorten pääkaupungissa tavoitellaan viihtyisien lähileikkipaikkojen lisäksi sitä, että jokaisessa kaupunkikeskuksessa on omaleimainen ja vetovoimainen isompi leikkipaikka. Leikkipaikkoihin panostetaan myös osana 2026 käynnistyvää kaupunkiuudistusohjelmatyötä.

Tekninen lautakunta 21.1.2026 § 3 on hyväksynyt Espoon leikkipaikkaohjelman 2026–2036.

Urheilupuistojen suunnittelussa ja kehittämisessä huomioidaan leikkipaikat osana kokonaisuutta. Näin urheilupuistojen palvelutarjontaa voidaan monipuolistaa urheiluseuratoiminnan ja kuntalaisten vapaan harrastamisen liikuntapaikkojen rinnalla myös lapsiperheiden tarpeisiin.

11. Kaupunkiympäristön toimiala tekee vuoden 2026 aikana selvityksen, millä edellytyksillä jokaiseen kaupunkikeskukseen saataisiin lasten kahluallas tai muu vastaava lasten kesäiset vesileikit mahdollistava paikka.

Talouden tasapainotustavoitteiden vuoksi ei uusien lasten kahluualtaiden suunnittelua, rakentamista, kunnossapitoa ja uimavalvontaa katsota olevan realistista toteuttaa valtuustokauden aikana. Tämän vuoksi selvitystä ei voida tällä hetkellä käynnistää.

12. Parannetaan henkilöstön saatavuutta ja sitoutumista tarjoamalla joustavia mahdollisuuksia suorittaa työn ohella tutkintoja, jotka pätevöittävät varhaiskasvatuksen virkoihin. Lisäksi edistetään erityisopettajien lisäkoulutusta. Vastaavat järjestelyt ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen ja opetukseen.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuuksiin johtavia koulutuspolkuja on kehitetty systemaattisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Espoo on mukana kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksen allianssiyhteistyössä, jossa toteutetaan toimenpiteitä varhaiskasvatuksen kelpoisen henkilöstön saatavuuden parantamiseksi. Osana yhteistyötä on käynnistetty tilauskoulutusmalli, jonka tavoitteena on mahdollistaa henkilöstölle sujuvat opintopolut varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuuksiin työn ohella. Malli on toteutettu kuutoskuntien ja oppilaitosten yhteistyönä. Ensimmäiset tilauskoulutusmallin varhaiskasvatuksen sosionomiopiskelijat aloittivat opinnot tammikuussa 2026, ja kevään 2026 aikana toteutettiin hakuprosessit molempiin tutkintoihin yhteistyössä koulutusta järjestävien oppilaitosten kanssa. Seuraavat varhaiskasvatuksen sosionomien ja varhaiskasvatuksen opettajien ryhmät aloittavat syksyllä 2026.

Tilauskoulutusmallin lisäksi Espoon suomenkielisen varhaiskasvatuksen henkilöstö opiskelee työn ohella myös muita opintoväyliä hyödyntäen. Helsingin yliopisto yhdessä muiden varhaiskasvatuksen tutkintoa tarjoavien yliopistojen kanssa tarjoaa monimuoto-opintoina väylän varhaiskasvatuksen opettajaksi. Lisäksi varhaiskasvatuksen sosionomiopintoja suoritetaan JOTPA-rahoituksella yhteistyössä Diakin, Metropolian ja Laurean kanssa.

Kaupunki tukee henkilöstön tutkinto-opiskelua tarjoamalla harkinnanvaraista palkallista työvapaata enintään neljä kuukautta (88 päivää). Työvapaa kohdennetaan erityisesti varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen sosionomin, varhaiskasvatuksen erityisopettajan sekä varhaiskasvatuksen maisterin tutkintojen suorittamiseen.

Kaupunki mahdollistaa 4 kk palkallista opiskelua luokanopettajille ja aineenopettajille, jotka pätevöityvät erityisluokanopettajiksi. Myös vastaavan mahdollisuuden tarjoamista erityisluokanopettajille selvitetään.

13. Edistetään yrittäjyyskasvatuksen opintoja toisella asteella ja pyritään laajentamaan Vuosi yrittäjänä -ohjelman tarjontaa.

Lukiokoulutuksessa valmistellaan yrittäjyyskasvatusohjelmaa, joka tarjoaa kaikille lukiolaisille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua yrittäjyys- ja taloustaitojen opetukseen lukiosta riippumatta. Asian valmistelusta vastaa työryhmä, johon kuuluu kolme rehtoria, opinto-ohjaaja sekä suunnittelija. Tavoitteena on tarkastella nuorten yrittäjien polkua Espoossa lukiokoulutuksen osalta yhdessä sidosryhmien kanssa ja pyrkiä luomaan mahdollisuuksia tutustua ja kokeilla yrittäjyyttä nuorten eri elämänvaiheissa esimerkiksi vuosikellon avulla. Yrittäjyyskasvatusohjelmassa kootaan lukiolaisille sopiva yrittäjyys- ja talouskasvatukseen liittyvä opetus yhteen paikkaan. Ohjelmassa valmistaudutaan myös tulevaan valtakunnalliseen yrittäjyyden lukiodiplomiin, joka tulee käyttöön syksystä 2027 lähtien.

Toisen asteen koulutus on allekirjoittamassa keväällä 2026 yhteistyösopimusta Nuorten yrittäjyys ja talous NYTin kanssa. Sopimus mahdollistaa tiiviin yhteistyön jatkossakin, jossa NYT toimii asiantuntijaroolissa muun muassa yrittäjyyden ja opetussuunnitelman yhteensovittamisessa. Sopimuksen myötä NYT tuottaa Espoon kaupungin lukiokoulutuksen käyttöön palvelupolun, johon sisältyy Vuosi Yrittäjänä, Duunikoutsit ja Sijoittajakoulu. Lisäksi allekirjoitettavan sopimuksen mukaan NYT tarjoaa koulutusta yrittäjyyskasvatukseen Espoon lukiodien opettajille.

Työryhmä ottaa kantaa myös mm. siihen, miten tieto erilaisista yrittäjyys- ja talousosaamisen syventämisen mahdollisuuksista on kaikille opiskelijoille saavutettavaa ja samanaikaista.

14. Espoo panostaa EU-rahoituksen hyödyntämiseen erityisesti hiilineutraali Espoo 2030- ja Luontoviisas Espoo -tiekarttojen kannalta oleellisten haasteiden ratkaisemisessa.

Hyödynnämme soveltuvaa EU- ja kansallista rahoitusta Espoon ilmasto- ja luontotavoitteiden toteuttamiseksi.

Espoossa on vuoden 2026 aikana käynnissä tai käynnistymässä 17 EU-rahoitteista projektia, joilla edistetään Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan tavoitteita energian, liikenteen ja rakentamisen ilmastopäästöjen vähentämiseksi sekä kiertotalouden ja kestävien

elämäntapojen edistämiseksi. Projekteista seitsemän on uusia ja kahdeksan aiemmalla strategiakaudella käynnistettyjä, vuoden 2026 aikana päätökseen tulevia projekteja. Projektien toteutukseen on saatu EU-rahoitusta yhteensä 4 236 000 €, josta 1 091 000 € on uutta, kevään 2026 aikana vahvistunutta ulkoista rahoitusta.

15. Tuodaan konserni- ja tilajaostoon katsaus Espoon hallinnassa olevista tyhjiä tiloista ja niiden tiedoista tavoitteella tehostaa tilojen käyttöä ja tarjota joko maksuttomia tai kohtuuhintaisia toimitiloja erityisesti kolmannen sektorin kansalaistoiminnan käyttöön.

Tilapalvelut-liikelaitos on tehnyt yhteistyötä Elinvoiman tulosalueen kanssa tilojen yhteiskäytön edistämiseksi. Maksuttomien tilojen antaminen olisi liikelaitoksen periaatteiden ja valtiontukisäännösten sekä kilpailu- ja kuluttajaviraston ohjeiden vastaista. Ehdotus yhteistyön kehittämisessä olisi se, että Tilapalvelut vuokraa tiloja todelliseen käypään hintaan elinvoiman tulosalueelle, joka tukee ja rahoittaa kolmannen sektorin toimintaa. Tilakatsaus tuodaan jaostoon syksyllä.

16. Edistetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa toimia, joilla luodaan kohtaamispaikkoja ja toimintamuotoja, jotka mahdollistavat eläkeläisten toimintakykyä ylläpitävän toiminnan.

Uusi kulma -hankkeen muodossa luodaan uudenlainen toimintamalli, joka mahdollistaa ikääntyneille luontotaideretkiä siten, että hyvinvointialueen Seniori-info etsii toiminnasta hyötyvät seniorit ja valmiit ryhmät. (Toiminta koskee myös muita ikä- ja kohderyhmiä.)

Yhteistyössä hyvinvointialueen ja kirjaston kanssa toteutetaan Kulttuuriketju-toimintamallia, joka vie taidetta ja kulttuuria palvelutaloihin, hoivalaitoksiin ja kirjastoihin.

Katse Espooseen -kokonaisuuteen liittyen on järjestetty muistelu- ja biisipajoja palvelukeskuksissa sekä senioreille suunnattu runokilpailu, johon palvelukeskuksissa asioivat ja eläkeläisjärjestöissä toimivat ikäihmiset ovat osallistuneet.

Edellä mainittujen lisäksi yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa on haettu rahoitusta Voimavaroja vahvistava Taidelahja omaishoitajille -hankkeen toteuttamiseksi.

Senioripaku -toiminta jatkuu kesäkauden 2026 supistettuna, valtuuston myöntämä määräaikaikainen määrärahalisäys päättyy vuonna 2026. Hyvinvointialueen rooli Senioripakutoiminnassa on viime vuodet ollut lähinnä viestinnällinen.

17. Toimialoilla kohdennetaan henkilöresursseja laadukkaiden tutkimushankkeiden ja vaikutusarvioiden tukemiseen esimerkiksi toimittamalla tutkijoiden tarvitsemia tilastoja.

Espoo on mukana kuntien Datahuone -toiminnassa (2026–2028), jossa kehitetään kansallisten ja kuntien omien rekisteriaineistojen käytettävyyttä Tilastokeskuksen tietoturvallista Fiona-etäkäyttöympäristöä hyödyntäen. Espoon rahoitusosuus kokonaisuudesta on 22,7 prosenttia, kuitenkin enintään 75 000 euroa vuodessa. Lisäksi Espoo, Helsinki, Vantaa, Aalto-yliopisto ja Helsingin yliopisto ovat sopineet pääkaupunkiseudun tiedeyhteistyöstä, johon kuuluvat riippumattomia arviointoja tuottava Kaupunkipolitiikan arviointineuvosto sekä vuosittainen yhteinen tutkimusrahoitushaku. Tiedeyhteistyön 630 000 euron vuotuisesta kokonaisrahoituksesta 135 000 euroa on varattu Kaupunkipolitiikan arviointineuvoston toimintaan ja 495 000 euroa hankeyhteistyöhön, jossa rahoitettaviin tutkimushankkeisiin kohdentuu vuosittain noin 400 000 euroa. Espoon vuotuinen rahoitusosuus tiedeyhteistyöstä on 150 000 euroa vuosina 2025–2028.

Näiden lisäksi esimerkiksi vuonna 2026 tutkimushankkeita ja vaikutusarvioita on tuettu kasvun ja oppimisen toimialalla tekemällä tutkijoille tietopoimintoja kaupungin rekistereistä. Poimintoja on toteutettu sekä omalla henkilöstöresurssilla että yhteistyökumppanin avulla. Lisäksi elinvoiman tulosalueella on koostettu tutkijoille tietoja työllisyyspalvelujen asiakasprosesseista. Kaikilla toimialoilla ja konsernihallinnossa on myös osallistuttu tutkimushankkeiden ja vaikutusarviointien ohjaus- ja seurantaryhmiin, joissa käydään keskustelua hankkeiden ja arviointien toteuttajien kanssa.

18. Kasvun ja oppimisen toimiala. Oppimisen tuen uudistamisen toteuttamista seurataan ja arvioidaan vuosittain. Kohdennetun budjetin vaikuttavuutta arvioidaan samassa yhteydessä. Seurannasta ja arvioista tuodaan vuosittainen selvitys kasvun ja oppimisen lautakunnalle ja kaupunginhallitukselle.

Oppimisen tuen toteuttamista arvioidaan vuosittain arviointiraportin yhteydessä. Arviointiraportti käsitellään vuosittain kasvun ja oppimisen lautakunnassa. Koulukohtaisen budjetin kohdennuksia arvioidaan vuosittain joka syyskuu, ja tehdään tarvittavia korjauksia kohdennuksiin talousarvion puitteissa seuraavaa lukuvuotta varten. Kaupunginhallitukselle voidaan toimittaa vastaavat selvitykset kuin lautakunnalle.

19. Selvitetään mahdollisuuksia edistää matkailuelinkeinoa Espoossa.

Espoon matkailuelinkeinon kasvua voidaan edistää vahvistamalla kaupungin tunnettuutta kansainvälisillä markkinoilla sekä kehittämällä vetovoimaisia matkailu-, tapahtuma- ja kongressipalveluita. Espoon kaupungin matkailumarkkinoinnista vastaavan Enter Espoo Oy/Visit Espoon strategiassa kansainväliset kokous- ja kongressivieraat sekä matkanjärjestäjät on tunnistettu matkailutulon näkökulmasta keskeisimmiksi kohderyhmiksi, minkä vuoksi markkinointia ja myyntityötä kohdennetaan erityisesti näiden ryhmien tavoittamiseen. Matkailun kasvun tukemiseksi on tärkeää edistää myös matkailuinvestointeja, tapahtumien järjestämisedellytyksiä sekä palveluiden

saavutettavuutta ja vetovoimaa. Espoon vahvuuksia ovat tiede-, tutkimus- ja yritys yhteisön lisäksi muun muassa Nuuksio, saaristo sekä kaupungin monipuolinen kulttuuri- ja tapahtumatarjonta. Matkailuelinkeinon kehittäminen edellyttää kaupungin, yritysten ja muiden toimijoiden tiivistä yhteistyötä, jotta matkailijamäärät, matkailutulo, palvelut ja alueen elinvoima voivat kasvaa pitkäjänteisesti.

20. Kiirehditään Mattlidenin koulukeskuksen suunnittelua.

Mattlidens koulukeskuksessa sijaitsevan Mattlidensin skolcentrumin peruskorjaussuunnittelu on tarveselvitys- ja hankesuunnitelmavaiheessa. Toteutuksen aikataulu on v. 2029–2032. Mattlidensin alueen päiväkodin osalta neuvottelut Focus Mattlidensin kanssa on pidetty. Hankkeen osalta valmistellaan hankintalain mukaista suora hankintailmoitusta, koska hankkeen toteutusta ei ole mitenkään kilpailutettu. Päiväkodin vuokrasopimusta luonnostellaan vuokranantajan kanssa ja se tuodaan päätöksentekoon tämän vuoden aikana.

21. Selvitetään mahdollisuuksia viljelypalstojen määrän kasvattamiseen, huomioiden alueellinen kattavuus ja saavutettavuus. Selvitetään mahdollisuutta kasvattaa myös yhdistysten roolia viljelypalstojen toiminnan toteuttamisessa.

Talouden tasapainotustavoitteiden vuoksi ei uusien viljelypalstojen suunnittelua, rakentamista, kunnossapitoa ja operointia katsota olevan realistista toteuttaa investointiohjelmakauden aikana. Tämän vuoksi mahdollisuuksien selvittämistä ei voida nyt käynnistää. Yhdistysten roolin kasvattaminen hylättiin valtuuston neuvottelutoimikunnan toimesta talouden tasapainotustyön käsittelyn yhteydessä.

22. Vuoden 2026 aikana työllisyys- ja kotoutumisjaostolle tuodaan selostus siitä, miten Espoon oma palkkatukea vastaava malli voitaisiin ottaa käyttöön (vrt. Helsingin malli).

Selostus tuodaan työllisyys- ja kotoutumisjaoston kokoukseen 9.11.2026.

23. Tyttöjen talon toiminnan jatkamista selvitetään yhteistyössä LUVN:n kanssa.

Elinvoiman tulosalue on käynnistänyt yhteistyön Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen (LUVN) kanssa Tyttöjen talon toiminnan jatkamisen edellytysten selvittämiseksi. Selvitystä tehdessä on kuultu myös Tyttöjen talon toiminnasta vastaavaa Loisto Settlementti ry:tä 25.3.2026.

Espoon Tyttöjen talon toiminnasta vastaa helsinkiläinen järjestö Kalliolan Settlementti ry. Espoon Tyttöjen talo toimii osana Ohjaamotaloa, joka sijaitsee Leppävaarassa. Lisäksi Tyttöjen talon toimintaa on muualla Espoossa mm. kirjaston tiloissa.

Espoon Tyttöjen talo on saanut STEA-rahoitusta vuoteen 2025 saakka, mutta vuodelle 2026 rahoitusta ei enää myönnetty. Hyvinvointialue on myöntänyt avustusta vuonna 2026 Espoon Tyttöjen talolle 180 000 euroa. Tyttöjen talon toiminta on määritelty nuorisotyöksi, minkä vuoksi hyvinvointialue tulee jatkossa vähentämään Tyttöjen talon avustusrahoja, sillä hyvinvointialue katsoo nuorisotyön ensisijaisesti kaupungin tehtäväksi. Espoon kaupunki ja hyvinvointialue ovat keskustelleet yhdessä tilanteesta ja yrittävät pohtia ratkaisuja toiminnan jatkamiselle. Taloudellinen tilanne niin hyvinvointialueella, Espoon kaupungissa kuin ministeriöissäkin vaikeuttavat rahoituksen löytymistä.

Loisto setlementti ry on helsinkiläinen järjestö, eikä siten ole hakukelpoinen hakemaan nuorisoavustusta Espoon Tyttöjen talon toimintaan. Hakukriteerien muuttaminen ei ole Nuorisopalveluiden mukaan realistinen vaihtoehto, sillä hakemusten määrä nousisi arvioiden mukaan moninkertaiseksi.

Mikäli Espoon kaupunki haluaa erikseen tukea Tyttöjen talon toimintaa Espoossa, yhtenä vaihtoehtona olisi kilpailuttaa tyttösensitiivinen toiminta. Tämä tarkoittaa sitä, että koska Espoon kaupunki ei avustuksien muodossa pysty tukemaan Tyttöjen talon toimintaa, voisimme kilpailuttaa tätä toteuttavia toimijoita ja hankkia toiminnan ostopalvelun kautta. Tämä edellyttää ostopalvelun kilpailutuksen järjestämistä ja tarvittavan summan budjetointia Nuorisopalveluiden budjettiin. Loisto setlementti ry. olisi kiinnostunut osallistumaan kilpailutukseen, mikäli sellainen toteutettaisiin.

24. Lasten ja nuorten harrastuksia järjestävien tahojen avustuskriteereissä pyritään painottamaan nykyistä enemmän vähävaraisille kohdennettua maksutonta harrastustarjontaa.

Kaupungin myöntämien nuorisoavustusten tarkoituksena on edistää nuorten harrastusmahdollisuuksien tasavertaista saavutettavuutta. Nuorisoavustuksista kumppanuusrahan erityisenä myöntämisehtona on, että kumppanuusrahalla toteutettava toiminta on maksutonta tai lähes maksutonta ja toiminta kohdistuu pääasiassa 9–25-vuotiaille nuorille. Kulttuuri- ja nuorisolautakunta päättää uusista nuorisoavustuksien kriteereistä vuoden 2026 aikana.

Kulttuuri- ja nuorisolautakunta sekä Svenska rum lautakunta myöntävät vuosiavustuksia taiteen perusopetuksen oppilaitoksille. Taiteen perusopetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta yhdeksässä eri taiteenlajissa. Avustushakemusten kokonaisarvioinnissa huomioidaan oppilaitoksen oppilasmaksujen taloudellinen saavutettavuus. Oppilaitokset myöntävät vapaaoppilaspaikkoja ja maksuhojennuksia. Taiteen perusopetuksen avustusperiaatteet uusitaan ennen kuin uusi laki taiteen perusopetuksesta tulee voimaan 1.8.2027

Espoon Harrastuspolku tarjoaa vuosittain yli 200 maksutonta harrastusryhmää koulupäivien yhteydessä. Ryhmien toteuttamisesta vastaavat hankintamenettelyllä valittavat palveluntuottajat.

Espoon kaupunki on sopimuskumppani SOS-lapsikylän Unelmista totta harrastustuki -toimintamallissa. Tukea myönnetään vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten harrastusmaksuihin.

25. Espoon sirkus- ja teatterikoulu ESKO:n tilatarpeeseen pyritään etsimään ratkaisu vuoden 2026 aikana.

ESKO:n vanhoissa tiloissa on tehty tekninen peruskorjaus, jonka yhteydessä sirkustilaan ei ole tehty muutoksia. Kannusillanmäen tilan vapaa korkeus ei ole kuitenkaan riittävä kaikkeen sirkusopetukseen. Uusien tilojen hankinta ei ole kaupungin investointiohjelmassa. Talouden tasapainotustavoitteet ovat edellyttäneet voimassa olevankin investointiohjelman priorisointia.

ESKO:n opetus on taiteen perusopetusta, joka perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta ja OPH:n määrittelemiin opetussuunnitelman perusteisiin. Esko on ainoa teatteri- ja sirkustaiteen taiteen perusopetusta Espoossa järjestävä oppilaitos.

26. Konserni- ja tilajaostoon tuodaan katsaus Lahnuksen koulun toiminnan ja korjaamisen tilanteesta.

Lahnuksen koulun korjaus- ja rakennushistoriaselvitys esitellään konserni- ja tilajaoksessa 8.6.2026. Koulun opetuskäytöstä päättää kasvun ja oppimisen toimialan lautakunta.

27. Lisätään kaupungin oman henkilöstön osuutta aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Varmistetaan, että henkilöstöllä on riittävä osaaminen vastaamaan lasten tarpeisiin.

Syksyllä 2026 selvitetään mahdollisuutta lisätä kaupungin itse järjestämän iltapäivätoiminnan osuutta. Yksityisten palveluntuottajien osalta henkilökunnan osaaminen on aiheena vuosittaisissa arviointikeskusteluissa kaupungin ja palveluntuottajien välillä. Oman henkilöstön osalta esihenkilöt huolehtivat osaamisen kehittämistä hyödyntäen myös kaupunkitasoista ja tulosyksikkökohtaista koulutustarjontaa.

28. Vakinaistetaan sijaistavaa henkilöstöä varhaiskasvatukseen vuokrahenkilöstön sijaan, mikäli se on toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevää.

Varhaiskasvatustalaki ja -asetus määrittävät henkilöstön ja lasten väliset suhdeluvut. Kunnan on lakisääteisesti huolehdittava siitä, että suhdeluvut toteutuvat kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä jokaisena toimintapäivänä. Tämän veloitteen täyttäminen

edellyttää riittävää henkilöstöresurssia, jonka varmistamiseksi sijaisten ja vuokrahenkilöstön käyttö on välttämätöntä silloin, kun vakinaista henkilöstöä ei ole riittävästi saatavilla.

Espoon suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on varhaiskasvatuksen lastenhoitajien varahenkilöitä, jotka sijaistavat poissaolevaa lakisääteiseen suhdeluukuun mitoitettua henkilöstöä. Vakinaisia varhaiskasvatuksen lastenhoitajien varahenkilövakansseja on yhteensä 210. Lisäksi Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n kanssa sovitaan vuosittain varahenkilömäärästä, jonka Seure toimittaa. Seuresta tilattuja varahenkilöitä on varhaiskasvatuksessa toimintavuonna 2025–2026 yhteensä 60 kohdistuen tarveperusteisesti aktiiviseen toiminta-aikaan elokuun alkupuolelta toukokuun loppuun. Sekä 210 vakituista varahenkilövakanssia että 60 Seuresta tilattua varahenkilöä on jaettu Espoon varhaiskasvatuksen seitsemälle palvelualueelle suhteessa alueen kokoon sijaistamaan poissaolevaa lakisääteiseen suhdeluukuun mitoitettua henkilöstöä.

Varhaiskasvatuksen tarkat kelpoisuusehdot määrittävät, ketkä voivat tulla valituiksi vakinaisiin tehtäviin. Avoimet vakanssit pyritään aina täyttämään rekrytoimalla kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita, ja vakinaistaminen on mahdollista vain kelpoisuusehdot täyttävien kohdalla. Varhaiskasvatuksessa on kuitenkin pitkään ollut haasteita saada tiettyjen nimikkeiden tehtäviä täytettyä, mikä rajoittaa vakinaistamisen mahdollisuuksia. Kelpoisten hakijoiden saatavuustilanne edellyttää sijaisten, avoimen toimen hoitajien tai vuokrahenkilöstön käyttöä tilanteissa, joissa vakanssia ei saada täytettyä rekrytoinnin kautta. Vuokrahenkilöstö toimii osaltaan tällöin tukena varmistettaessa, että lakisääteiset henkilöstömitoitukset toteutuvat kaikissa yksiköissä.

Seuresta tilatut varahenkilöt ovat pitkäaikaisia sijaisia, jotka tuntevat alueensa varhaiskasvatusyksiköt ja toimintakulttuurin. Tämä on vuosittaisen sopimuksen perusteella talousarvioon sisältyvä joustava resurssi, jonka määrä määritellään toiminnallisen tarpeen mukaan. Vuokrahenkilöstöä tarvitaan erityisesti silloin, kun henkilöstötarve ei ole pysyvää tai kun äkilliset poissaolot edellyttävät nopeaa reagointia.

Vakinaistaminen ilman pysyvää henkilöstötarvetta kasvattaisi henkilöstökustannuksia ja saattaisi heikentää mahdollisuuksia reagoida alueiden varhaiskasvatuksen palvelutarpeen muutoksiin. Joustava vuokrahenkilöstö mahdollistaa näihin muutoksiin reagoinnin ilman pysyvän henkilöstömäärän ja kustannusten kasvattamista, minkä vuoksi sen vakinaistaminen ei ole nykyisessä tilanteessa tarkoituksenmukaista.

Toiminnallisesta näkökulmasta vuokrahenkilöstö on joustava ja nopeasti liikuteltava resurssi, joka mahdollistaa lakisääteisten suhdelukujen toteutumisen äkillisissä poissaoloissa, kausivaihteluissa ja tilanteissa, joissa vakinaistaminen ei ole kelpoisuusehtojen tai pysyvän tarpeen puutteen vuoksi mahdollista. Henkilöiden vakinaistaminen on toiminnallisesti perusteltua silloin, kun henkilöstötarve on pysyvä, vakanssilla ei ole haltijaa ja henkilö täyttää kelpoisuusehdot.

Yhteenvetona voidaan todeta, että sijaistavan henkilöstön vakinaistaminen on perusteltua vain silloin, kun henkilöstötarve on pysyvä ja kelpoisuusehdot täyttyvät. Muissa tilanteissa joustava vuokrahenkilöstö on keskeinen keino turvata lakisääteiset mitoitukset ja varhaiskasvatuksen toiminnan jatkuvuus.

29. Toteutetaan vuoden 2026 aikana talouden tasapainottamiseen liittyen kokeiluluontoisesti kysely, jossa henkilöstöltä ja kaupunkilaisilta kysytään ajatuksia mahdollisiksi säästökohteiksi.

Kysely toteutettiin 10.2.–10.3.2026, jossa sekä henkilöstöltä että kaupunkilaisilta kysyttiin ajatuksia säästökohteiksi. Kysely sisälsi yhden kysymyksen. Millä tavoin Espoon tulisi mielestäsi tasapainottaa talouttaan tulevina vuosina — esimerkiksi kehittämällä toimintaansa, tehostamalla palvelujen järjestämistä, vähentämällä menoja tai lisäämällä tuloja — jotta kaupunki saavuttaisi taloustavoitteensa?

Henkilöstölle suunnattuun kyselyyn vastasi 409 työntekijää tuoden 842 ehdotusta. Kaupunkilaisille suunnattuun kyselyyn vastasi 576 vastaajaa tuoden 1 118 eri ehdotusta. Kaupunkilaisten vastauksissa toivottiin muun muassa kaupungin toiminnan tehostamista, peruspalvelujen vahvistamista, menojen tarkkaa läpikäyntiä, investointien lykkäämistä, väestönkasvun hillintää sekä kotouttamisen tehostamista. Suurimpien aihekokonaisuuksien joukossa henkilöstön vastauksista erottuivat toiminnan tehostaminen, johtaminen ja organisaatorakenteen selkeytys, henkilöstöressurssien hallinta sekä käyttötalouden tasapainotus ja menojen hillintä. Kyselyn vastauksia hyödynnettiin talouden tasapainotus valmisteluissa.

30. Tuodaan konserni- ja tilajaostoon katsaus Kungsgårds skolanin sekä Bembölen skolanin kiinteistöjen tilanteesta.

Kungsgårds skolanin sekä Bembölen skolanin myynnit ovat käynnissä. Myynti-ilmoitukset löytyvät kaupungin Internet-sivuilta: [Bembölen koulun ilmoitus](#) ja [Kungsgårdsskolanin ilmoitus](#).

31. Kaupunkitekniikan keskus toteuttaa vuoden 2026 aikana selvityksen Espoon liikennepuisto hankkeesta. Selvityksessä arvioidaan esimerkiksi liikennepuistolle sopivaa sijaintia, tarvittavia toiminnallisuuksia ja rakentamisen alustavaa budjettia

Talouden tasapainotustavoitteiden vuoksi ei liikennepuiston suunnittelua, rakentamista, kunnossapitoa ja operointia katsota olevan realistista toteuttaa valtuustokauden aikana. Tämän vuoksi selvitystä ei voida nyt käynnistää.

32. Tuodaan kasvun- ja oppimisen lautakuntaan selvitys ryhmäkoista eri luokka-asteilla.

Lautakunnalle tuodaan selvitys ryhmäkoista eri luokka-asteilla vuosittain arviointiraportin yhteydessä.

33. Hulevesimaksun osalta käynnistetään valmistelu, jonka aikana selvitetään, miten maksut määräytyvät ja miten ne erilaisiin kiinteistöihin kohdentuvat. Samalla varmistetaan, ettei kenenkään maksu muodostu kohtuuttomaksi. Hulevesimaksujen keräämisen käytännön toteutus tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Kaupunginhallitus on § 181 25.5.2026 hyväksynyt Espoon kaupungin hulevesitaksan.

34. Jatketaan Latokaskenniityn liikuntapaikkarakentamisen suunnittelua.

Latokasken urheilupuistoon myönnetyn suunnitteluvarauksen perusteella yksityinen hanke on kehittänyt yksityisrahoitteista hanketta, josta kaupunki voisi mahdollisesti vuokrata tiloja sekä lähellä sijaitsevan suunnitellun uuden Nöykkiön koulun tarpeisiin (päiväkäyttö) että vastaamaan alueelliseen urheiluseurojen ja asukkaiden liikuntatilarpeeseen (ilta- ja viikonloppukäyttö). Lisäksi hanke on esittänyt mahdollisuutta toteuttaa sen toimesta Latokasken urheilupuistoa palvelevat huolto- ja pukuhuonetilat, sekä ulkoliikuntakenttä. Latokaskenniityn urheilupuistoa tai liikuntapaikkoja ei ole ollut kaupungin investointiohjelmassa. Latokaskenniityn urheilupuistosta on laadittu yleissuunnitelma 2016 ja sen on liikunnan ja urheilun sekä kaupunkitekniikan keskuksen toimesta todettu olevan edelleen hyvä lähtökohta alueen kehittämiseksi, mikäli kohteelle saataisiin investointimäärärahoja.